

Ὁ Δίκ ἐφάνη τεταραγμένος, δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ αὐτά.

«Νομίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ τὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσιν,» εἶπεν ὁ Βάλτερος. «Τὴν γινώσκω, καὶ εἶναι λίαν εὐγενὴς καὶ θέλει ἀμέσως σὲ συγχωρήσει, εἶμαι βέβαιος. Ἐὰν πράγματι λυπεῖσαι, θέλεις χαρὴ ἐπιστρέφων ταῦτα εἰς αὐτήν. Ἀφες τὰ ἂν θέλῃς ἐδῶ καὶ αὐριον ἔλθῃ, καὶ πηγαίνωμεν μαζὴ εἰς τὸ μαγαζέιον τῆς.» Ὁ Δίκ ὑπεσχέθη, τότε δὲ ὁ Βάλτερος ἐγονάτισε μετὰ τοῦ μικροῦ παιδὸς καὶ προσηυχήθη.

«Ἀγαπητέ μου Θεέ, συγχώρησον τὸν παῖδα τοῦτον διὰ τὰς ἀδικίας τὰς ὁποίας ἔπραξε, καὶ βοήθησον αὐτὸν νὰ μὴν κλέψῃ καὶ νὰ μὴ εἴπῃ ψεύματα πλέον, διὰ τῆς χάριτος τοῦ προσφιλοῦς σου υἱοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἀμήν.»

Εἶτα ὁ Δίκ ἔδραμεν εἰς τὴν κατοικίαν του, συλλογίζόμενος καθ' ὃδὸν ἐπὶ τῶν ὅσων ὁ Βάλτερος ἐλάλησεν.

Τὴν ἀκόλουθον πρωῒαν ὅταν ἐξύπνησεν εἶδε τὴν μικρὰν αὐτοῦ ἀνθοδέσμην ἐπὶ τοῦ μέσου τοῦ παραθύρου, καὶ ἡ παλαιὰ σκέψις ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ περὶ τοῦ Θεοῦ ποιούντος τόσον ὠραῖα πράγματα, καὶ ἡσθάνθη ἑαυτὸν ἐν θλίψει ὅτι προσέβαλε τὸν Θεὸν τὴν προτεράϊαν, καὶ ἐπεχείρησε νὰ ἀπευθύνῃ μικρὰν προσευχὴν εἰς αὐτὸν, τὴν πρώτην ἣτις διῆλθε τῶν χειλέων του.

«ὦ Θεέ ὅστις ἔκαμες τὰ ἄνθη, κάμε σὲ παρακαλῶ ἐμὲ ἐν καλὸν παιδίον. Δὲν σκοπεῖω νὰ κλέψω μῆλα πλέον, ἢ νὰ εἴπω ψεύματα.»

Ὀλίγον βραδύτερον, ὁ Δίκ ἔμαθε νὰ ζητῇ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν ἀποτρέπῃ ἀπὸ τῆς κλοπῆς καὶ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς διαπραξέως ἀδικιῶν.

Καὶ ὁ γηραιὸς Βάλτερος τὴν αὐτὴν ἐκείνην πρωῒαν προσηυχήθη διὰ τὸν Δίκ.

«ὦ Θεέ, εἶμαι γέρον καὶ ἀδυνατῶ νὰ πράξω πολλὰ διὰ Σε, ἀλλὰ βοήθησόν με νὰ διδάσκω τὸν μικρὸν παῖδα τὰ παραγγέλματά σου. Ἀμήν.»

Ἐχάρη λίαν ὅταν ὁ Δίκ ἤλθε τρέχων, διότι ἐφοβήθη μήπως θελήσῃ ν' ἀποφύγῃ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ μῆλα εἰς τὴν γυναῖκα. Ἐδειξε διὰ τούτου ὅτι πράγματι ἔλυπηθη, καὶ ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ ἑαυτὸν πράττων δυσάρεστον πρᾶξιν· διότι βεβαίως ἦτο δυσάρεστον λίαν νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἔκλεψε τὰ μῆλα. Οἱ ἀναγινώσκοντες τὸ μικρὸν τοῦτο διήγημα παῖδες ἄς ἀναμνησθῶσιν ὅτι ὅταν πράττωμεν ἀδικίαν τινα, εἶναι δίκαιον νὰ ὑποφέρωμεν δι' αὐτήν. Δὲν εἶναι ἱκανὸν ἀπλῶς νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν Θεὸν ὅτι λυπούμεθα καὶ νὰ ζητήσωμεν τὴν συγγνώμην αὐτοῦ· πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ὅτι πράγματι θλιβόμεθα διὰ τὴν ἀμαρτίαν ἡμῶν ταπεινούμεντες ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ζητοῦντες συγγνώμην παρ' ἐκείνων οὗς ἠδικήσαμεν, καὶ προσπαθοῦντες νὰ ἐπανορθώσωμεν τὴν ἀδικίαν. Ἐὰν τὸ τοιοῦτον ἀποφύγωμεν ὅταν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν οὕτω νὰ πράξωμεν, ὡμεν

βέβαιοι ὅτι ἡ μετάνοια ἡμῶν δὲν εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ φέρῃ ἡμᾶς νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ πταίσμα ἡμῶν θέλει συγχωρηθῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔαν δὲν τὸ συγχωρήσῃ, τότε θέλει ἐξεγερθῇ ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅταν πάντες μεγάλοι τε καὶ μικροί, πρέπει νὰ ἐμφανισθῶμεν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς κρίσεως αὐτοῦ.

Ἡ γυνὴ ὀνόματι Νῆδαμ, μεγάλως ἐξεπλάγη ὅταν ὁ Βάλτερος ἤλθε πρὸς αὐτήν καὶ τῇ εἶπεν ὅτι ὁ Δίκ ἐπεθύμει νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ τρία αὐτῆς μῆλα τὰ ὁποῖα ἔλαβε τὸν πειρασμὸν νὰ θέσῃ ἐντὸς τοῦ θυλακίου του τὴν προτεράϊαν. Ὁ δυστυχὴς Δίκ μόλις εἶπεν αὐτὸς μίαν λέξιν, ἡσθάνθη τοσοῦτον φόβον μήπως ἡ κυρία Νῆδαμ ἐξοργισθῇ· ἀλλ' αὕτη ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν εὐμενῶς, καὶ εἶπεν ὅτι ἠλπίζεν ὅτι οὐδέποτε θὰ ἔπραττε πλέον τοιοῦτον τι· ἦτο δὲ καὶ ἔτοιμος νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ ἐν ἑκ τῶν μῆλων, ἀλλ' ὁ Βάλτερος ἦτο συνεισώτερος, καὶ ἔνευσε διὰ τῆς κεφαλῆς του ἀποτρέπων αὐτήν καὶ ἐπῆρε τὸν Δίκ μετ' αὐτοῦ. Ἐγίνωσκεν ὅτι θὰ ἦτο κακὸν διὰ τὸν παῖδα νὰ ἀνταμειφθῇ διότι ἐπέστρεψε τοὺς κλαπέντας καρπούς. Τὸ ἀπόγευμα ἐκεῖνο ὅταν ἡ κυρία Νῆδαμ καὶ ὁ Βάλτερος συνητηθήσαν τυχαίως, αὕτη ἐλάλησε περὶ τοῦ Δίκ πρὸς αὐτὸν, οὗτος δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν πόσον ἐπροσπάθησε νὰ δείξῃ εἰς τὸν παῖδα τὴν ἀμαρτίαν τῆς κλοπῆς.

«Ἄλλ' ἐπὶ τέλους,» εἶπεν ἡ ἀπαλὴ τὴν καρδίαν γυνή, ἣτις ἦτο πλειότερον εὐμενὴς ἢ συνετὴ. «δὲν ἔκαμε καὶ μέγα πρᾶγμα. Ἐν μῆλον ἢ δύο ἔβαλε εἰς τὴν τσέπην του ὅταν εὔρε τὴν περίσασιν, τοῦτο ἦτον.»

Ἄλλ' ὁ Βάλτερος ἐστράφη πρὸς αὐτήν, καὶ δι' ὅρους σοβαροῦ τῇ εἶπε·

«Καὶ τί ἐδίωξες τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐάν ἐκ τοῦ Παραδείσου καὶ ἔφερε τὴν ἀμαρτίαν ἐπὶ ἑκατομμυρίων ἐξ ἡμῶν; Πῶς, ἀπλῶν ἔχεις τὴν ἀφαιρέσιν ἐνὸς μῆλου.»

«Καλὰ Βάλτερος ἔχεις ἴδιον τρόπον νὰ σκέπτεσαι περὶ τῶν πραγμάτων τούτων, καὶ ἐννοεῖς καὶ καλλίτερον ἀπὸ ἐμὲ, διότι ἔχεις διαβάσει τόσον πολλὴ καὶ τὴν Γραφήν.»

Ἡ κυρία Νῆδαμ ἐμποδίσθη νὰ εἴπῃ πλειότερα, διότι πελάτης τις τότε ἤλθε νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγα τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος μῆλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τὸ ἄλθος τοῦ Δίκ.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Δίκ ἀπέκτησε φίλον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ γηραιοῦ Βάλτερος λίαν μὲν ταπεινὸν ἀλλ' ἀνεκτιμῆτου ἀξίας διὰ τὸν ἡμελημένον παῖδα. Ἐνεθάρρυνεν αὐτὸν νὰ ἔρχεται συχνάκις εἰς τὸ δωμάτιόν του νὰ τὸν βλέπῃ, καὶ εὕρισκων ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγινώσκῃ, ἤρξατο νὰ τὸν διδάσκῃ. Ἠγόρασεν ἀναγνωσμάτιον καὶ ἐπεχείρησε τὴν ἐπίπονον τῆς διδασκαλίας ἐργασίαν. Ἄλλ' ὁ Δίκ ἦτο ταχύς, καὶ ὁ Βάλτερος ἐπέμενεν, καὶ διὰ τῆς παρόδου τοῦ

χρόνου έμαθε τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου, εἶτα δὲ ἤρχισε τὰς μονοσυλλάβους λέξεις καὶ ἡ πρόοδος ἦτο ταχεῖα. Μετὰ τοῦτο ἤρχισεν ἡ γραφή, καὶ ἡ σταθερὰ μελανωμένη κατάστασις τῶν δακτύλων τοῦ Δικ ἔφερον τὴν μαρτυρίαν τῆς φιλοπονίας τοῦ τε διδασκάλου καὶ τοῦ μαθητοῦ. Ἦτο ἡμέρα ὑπερφηφάνιας δι' αὐτοὺς ὅταν ὁ παῖς ἠδύνατο νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του ἱκανῶς εὐαναγνώστως καὶ καθαρῶς ἐν τῷ μικρῷ προσευχηταρίῳ τὸ ὁποῖον ὁ Βάλτερος ὑποσχέθη ὅτι θὰ ἦτο ἰδικόν του ὅταν θὰ κατάρθου νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον ἡ τέχνη τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς γραφῆς τὴν ὁποίαν ὁ Δικ ἀπέκτα ἐκ τοῦ ἄρτι εὐρεθέντος φίλου. Μαθήματα πολὺ μεγαλητέρας ἀξίας ἐδίδοντο σταθερῶς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Βάλτερος, τοῦ ὁποῖου ἡ καρδιά ἦτο πλήρης ἀγάπης διὰ τὸν Σωτήρα του, καὶ ὅστις ἐπόθει νὰ φέρῃ τὸ μικρὸν πρόβατον εἰς τὴν ποίμνην του, καὶ νὰ τὸν ἀσφαλίσῃ κατὰ παντός πειρασμοῦ εἰς τὸν ὁποῖον μετὰ τοιούτων γονέων, καὶ εἰς τοιαύτην συνοικίαν οἷα ἡ Αὐλὴ τοῦ Ῥόαν, ἠδύνατο νὰ πέσῃ αὐξανούσης τῆς ἡλικίας του. Εὐτυχῶς διὰ τὸν Δικ ἡ ἀμεριμνησία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ περὶ αὐτοῦ ἀπεδείχθησαν ἐπωφελεῖς, διότι ἐπέτρεπον εἰς αὐτὸν νὰ διατελῇ ἱκανὸν χρόνον μετὰ τοῦ Βάλτερος. Τὰς Κυριακὰς ἐπήγαγε συχνὰ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀντὶ ὧς πρότερον νὰ παίζῃ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τῇ αὐλῇ ἢ ταῖς στενωποῖς μετ' ἄλλων ὀκνηρῶν καὶ ἡμελημένων παιδων. Τοῦτο ἦτο ἀληθὲς δι' αὐτὸν εὐχαρίστησις, διότι ἡ μουσικὴ εἶχε δι' αὐτὸν τοσοῦτον γόητρον ὅσον καὶ τὰ ἄνθη.

Ἐπὶ τινὰ χρόνον τὰ πράγματα ἔβαινον οὕτω. Ὁ Δικ ἤϋξανε κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ ἀνάστημα, καὶ ὁ Βάλτερος ἐσκέφθη ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἔχῃ κανονικὴν ἐνασχόλησιν. Ἐλαβε τοσοῦτον ἐνδιαφέρον διὰ τὸν νέον ὥστε ἐπορεύθη ἡμέραν τινα εἰς τὴν Αὐλὴν τοῦ Ῥόαν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ αὐτοῦ εἰς τοὺς γονεῖς του· ἀλλ' ἀτυχῶς ἦτο μία ἑσπέρα καθ' ἣν οὐδέτερος αὐτῶν εὐρίσκετο εἰς θέσιν νὰ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου. Τοὺς ἀφῆκεν μετ' ἀποστροφῆς, καὶ μετ' αἰσθήματος βαθέος οἴκτου διὰ τὸ τέκνον αὐτῶν. Δὲν ἐγίνωσκε πῶς νὰ τὸν βοηθήσῃ διότι ἔξει ἀπομονωμένον βίον οὐδένα σχεδὸν γινώσκων ὅστις νὰ ἠδύνατο νὰ ἦ ὠφέλιμος εἰς τὸν Δικ. Συνεβουλεύθη τὴν οἰκοδεσποιναν, ἀλλ' οὐδεμίαν αὐτὴ ἠδύνατο νὰ δώσῃ συμβουλὴν, καὶ μόνον παρετήρησεν ὅτι οἱ παῖδες «ἦσαν ὄντα ὀχληρὰ, καὶ οὐδεμιᾶς ὠφελείας ἐνῶ ἦσαν μικροί.» Ἡ δυστυχὴς γυνὴ εἶχε δύο ἰδικούς της διὰ τοὺς ὁποίους μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο νὰ προνοήσῃ, ὥστε εἶχε λόγους νὰ λαλήσῃ τοιοῦτοτρόπως. Ἀλλὰ καὶ τοι ὁ Βάλτερος ἠδυνάτει νὰ βοηθήσῃ τὸν παῖδα ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην, λεληθότως ἐπρολείπει τὴν ἑδὼν εἰς φαίδρὸν μέλλον διδάσκων αὐτὸν τιμωμὴν καὶ φόβον τοῦ Θεοῦ.

Πρωτὶν τινα ὅταν ὁ Δικ κατήρχετο τὸ Στράνδ

μεθ' ἑτέρου παιδὸς, ἐστάθησαν νὰ θεωρήσωσιν ἐντὸς ἐμπορικοῦ καταστήματος ὅτε κύριός τις ἔφερε τὸν ἵππον τοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ παρετήρει γύρω νὰ εὕρῃ τινα ὅστις νὰ κρατήσῃ αὐτὸν ἕωσθ' νὰ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ. Ὁ Δικ ἔτρεξε καὶ προσήνεγκεν ἑαυτόν. Ὁ κύριος ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τοῦ χαρίεντος προσώπου του καὶ ἔθηκε τὸν χαλινὸν εἰς τὰς χεῖράς του λέγων, «Ἐδῶ παιδί μου κράτησέ τον καλὰ· ὁ ἵππος εἶναι πολὺ ἥσυχος.»

Ἐμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐντὸς τοῦ καταστήματος τὸ ὁποῖον ἦτο βιβλιοπωλεῖον, καὶ παρετήρει τὰ βιβλία. Ἀπαξ ἡ δις ἦλθεν εἰς τὴν θύραν νὰ ἴδῃ τί γίνεταί ὁ ἵππος του, καὶ βλέπων ὅτι ὁ Δικ τὸν ἐκράτει μετὰ προσοχῆς, ἐπέστρεψε πάλιν ἐντὸς. Ὁ Δικ εἶδεν ὅτι τὸ πρόσωπόν του ἦτον λίαν εὐπροσέγορον. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἔργον καὶ ἐπανῆλθε νὰ ἐπαναβῇ τὸν ἵππον του, ἔθηκε τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλακίον του καὶ ἔλαβε πένιας τινὰς τυλιγμένας ἐντὸς χάρτου, καὶ δὸς αὐτάς εἰς τὸν Δικ εἶπεν,

«Ἴδου παιδί μου λάβε τας. Δὲν γνωρίζω πόσας θὰ εὔρῃς ἐντὸς τοῦ χαρτίου, ἀλλ' ὅσον περισσοτέρας εὔρῃς τόσον τὸ καλλίτερον διὰ σέ.»

Ἡτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ, ὅταν ὁ βιβλιοπώλης ἦλθεν εἰς τὴν θύραν καὶ τὸν ἠρώτησέ τι, εἰς τοῦτον δὲ ἀπήντησε μεγαλοφώνως,

«Στείλε τὰ εἰς τὸν ἀριθ.—τῆς πλατείας Γρόβενωρ.»

Ὁ Δικ ἀνυπομόνως ἤνοιξε τὸ χαρτίον· ἦσαν ἐντὸς τέσσαρες πένναι—καὶ ἐξέστη ὅταν εἶδε καὶ ἐν μικρὸν λίαν στιλπνὸν κίτρινον νόμισμα!

Ἀπαξ ἡ δις εἶχεν ἴδει λίραν εἰς τὴν ζωὴν του, οὐδέποτε δὲ εἶχε λάβει τοιαύτην εἰς τὰς χεῖράς του. Ὁ σύντροφος αὐτοῦ παῖς, καλούμενος Λάρκινς κατοικῶν πλησίον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ῥόαν, ἐξεφώνησεν ἐκπληκτος. «Σοῦ ἔδωκε βλέπω ἓνα κομμάτι κίτρινον εἶσαι εὐτυχισμένος!» Ὁ Δικ κατελείφθη σχεδὸν ὑπὸ σκοτοδίνης βλέπων τὴν ἀπειρον εὐτυχίαν του.

«Νὰ σοῦ εἶπω Δικ» εἶπεν ὁ Λάρκινς, ὅστις ἐνδομύχως ἠλπίζε νὰ λάβῃ μερίδα τοῦ χρήματος, «μὴ τὸ κυττάξεις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐδῶ εἰς τὸν δρόμον, μὴ νομίσῃ κανεὶς ὅτι δὲν εἶναι ἰδικόν σου. Τὰ κίτρινα χρήματα δὲν ἔρχονται συχνὰ εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ πηγαίνῃς νὰ εἰπῇς εἰς τὸν πατέρα σου ἢ τὴν μητέρα σου περὶ τῆς εὐτυχίας σου, διότι θὰ σοῦ τὰ πάρουν νὰ τὰ ἐξωδεύσουν εἰς τὸ ποτόν.»

Ὁ Δικ δὲν ἀπήντησε· ἐδίπλωσε τὰς πέννας καὶ τὸ κίτρινον νόμισμα μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ χαρτίον καὶ τὰ ἔθηκεν ἐντὸς τοῦ θυλακίου του.

(ἔπεται συνέχεια).

ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τὸ σχέδιον τοῦτο ἔχει ὑπ' ὄψιν ἡδὴ ὁ βαθύπλουτος Ἰουδαῖος εὐγενὴς Μωσῆς Μοντεφιόρε. Ὁ κύριος οὗτος ἐπισκέπτεται συχνὰ τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ συντρέχει ὄχι μόνον πολλοὺς Ἰουδαίους ἵνα ἐπα-